

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

Geldig vanaf 1 september 2022
Bacheloropleidingen Psychologie

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten

- de regeling Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leidse Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- regeling inschrijving, collegegeld en examengeld

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen

- Inschrijfprotocol <https://inschrijfprotocol.universiteitleiden.nl/>
- Studiegids <https://studiegids.leidenuniv.nl>
- Bijlage 1: de cursussen van de bacheloropleiding Psychologie
- Bijlage 2: minoren aangeboden door het Instituut Psychologie
- Bijlage 3: cursussen aangeboden door het Instituut Psychologie bij andere opleidingen of in het kader van een interdisciplinaire minor
- Bijlage 4: premastercursus
- Bijlage 5: overgangsbepalingen
- Bijlage 6: de volgorde van tentamens

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding Psychologie, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit, en wordt in Leiden verzorgd door het instituut Psychologie.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. beoordelaar, eerste/tweede de examinator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding leest en beoordeelt. De eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
- b. digitale onderwijsleeromgeving een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
- c. EC(TS) European Credit (Transfer System);
- d. examen: omvat de tentamens, verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- e. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door het faculteitsbestuur krachtens artikel 7.12a van de wet;
- f. examinator: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- g. inschrijfprotocol: het digitale inschrijfprotocol met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijseenheden, tentamens en examens. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- h. judicium: nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- i. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;

- j. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- k. nominale studieduur de studielast zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen in studiejaren;
- l. onderwijsbureau loket in de faculteit waar de student terecht kan voor informatie en inschrijving voor het onderwijs (onderwijs informatie centrum, servicedesk, Onderwijs Servicecentrum.
- m. onderwijseenheid: de vakken en praktische oefeningen van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- n. onderwijstaal: de taal van een opleiding waarin colleges en werkgroepen worden gegeven en tentamens en examens worden afgenomen;
- o. opleiding: de opleiding waarop de OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- p. portfolio: een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verwerven van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
- q. praktische oefening: een praktische oefening als (onderdeel van) een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, sub d van de wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag /eindwerk van een opleiding,
 - het maken van een werkstuk/ of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage, of
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- r. Pre-University College: een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het VWO;

¹ [Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen](#)

- s. propedeutische fase: het eerste jaar van de opleiding, met een studielast van 60 EC als bedoeld in artikel 7.8 van de wet. Aan deze fase is een examen verbonden, tenzij de faculteit in deze regeling anders heeft bepaald;
- t. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- u. Studiegids: de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding, <https://studiegids.universiteitleiden.nl/>. De Studiegids maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- v. Studiepunt De eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- w. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en examens;
- x. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door het College van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- y. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 **Gedragscodes**

1.3.1 De gedragscode Omgangsvormen² is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand is van toepassing³; deze geeft richtlijnen voor het lesgeven en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services.

²[De gedragscode omgangsvormen](#)

³[Gedragscode onderwijs op afstand](#)

1.3.3. Tevens is de Regeling ICT en internetgebruik⁴ van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop controle op het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daar aan verbonden zijn.

1.3.4 Op het onderwijs van de opleiding zijn voorts de volgende facultaire gedragsregels van toepassing:

- Niet van toepassing

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Het doel van de opleiding is:

- a. kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van de psychologie verkrijgen (art. 2.3);
- b. academische vorming (art. 2.3);
- c. voorbereiding op een verdere studieloopbaan, in het bijzonder op de masteropleiding(en) Psychologie;
- d. een zekere mate van voorbereiding op een maatschappelijke loopbaan (art. 2.3).

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

[niet van toepassing]

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

a. kennis en inzicht

De student:

- beschikt over een algemene oriëntatie in de psychologie en haar deelgebieden, alsmede over de globale historische en filosofische achtergronden en grondslagen van het vak;
- beschikt over methodologische kennis.

b. toepassen kennis en inzicht

De student:

- is in staat problemen te analyseren en te conceptualiseren, daarover mondeling en schriftelijk te rapporteren, zowel aan vakgenoten als aan een breder publiek;
- is in staat eenvoudig psychologisch onderzoek op te zetten, uit te voeren, en te verslaan;
- is in staat psychologisch onderzoek en vakliteratuur van gemiddeld niveau te begrijpen en te beoordelen; en beschikt hiertoe over de onderzoeksmethodische en -technische vaardigheden die in de psychologie gemiddeld gebruikelijk zijn;
- kan methodologische kennis toepassen

⁴ [Regeling ICT en internetgebruik](#)

c. oordeelsvorming

De student:

- heeft besef van de ethische denk- en handelwijzen behorend bij een wetenschappelijke attitude en heeft kennis van de ethische denk- en handelwijzen op het terrein waar psychologen werkzaam zijn.

d. communicatie

De student:

- is in staat om in heldere taal analyses en adviezen te formuleren, voor zowel vakgenoten als niet-psychologen (bijv. opdrachtgevers);
- kan op academisch niveau mondeling en schriftelijk presenteren.

e. leervaardigheden

De student beschikt over de volgende vaardigheden:

- studeervaardigheden: planmatig werken, ICT-gebruik, beheersing van Engels, bestuderen van teksten;
- academische vaardigheden: kritisch denken, analyseren, conceptualiseren, redeneren; problemen stellen en (mee helpen) oplossen; opzetten, uitvoeren, verslaan, beoordelen van (eenvoudig) onderzoek; systematisch zoeken en selecteren van literatuur; beoordelen van eigen en andermans werk; reflecteren op het vak en het werk van beoefenaars;
- algemene professionele vaardigheden: discussiëren, argumenteren; samenwerken, projectmatig werken; observeren; gespreksvoering.

Artikel 2.4 **Inrichting van de opleiding**

De opleiding Psychologie wordt voltijds verzorgd. Met ingang van 2019-2020 wordt de opleiding niet meer in deeltijd aangeboden. Studenten die voor 2019-2020 aan de deeltijdopleiding zijn begonnen, kunnen deze in deeltijd afronden.

De voltijdse en deeltijdse opleiding wordt overdag en in de avonduren verzorgd. Tentamens kunnen overdag en in de avonduren worden georganiseerd.

De nominale studieduur van de voltijdopleiding is 3 jaar en van de deeltijdopleiding is de nominale studieduur 5 jaar.

Artikel 2.5 **Studielast**

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

Artikel 2.6 **Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling**

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de universitaire semesterindeling en omvat 42 onderwijsweken.

Artikel 2.7 **Minoren en Honours onderwijs**

2.7.1 Onder bevoegdheid van de hieronder genoemde examencommissie(s) worden de volgende minoren aangeboden:

- a. Mind and Brain (Examencommissie Psychologie)

- b. Dynamiek van groepen en besluitvorming (Examencommissie Psychologie)
- c. Psychologie van gezondheid en ziekte (Examencommissie Psychologie)
- d. Psychology: a comprehensive introduction (Examencommissie Psychologie)
- e. Brain and Cognition (Examencommissie Psychologie)

De interdisciplinaire minor Brain and Cognition is toegankelijk voor Psychologiestudenten.

2.7.2 De beschrijving van de onderwijseenheden behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in de Studiegids. In de Studiegids is voorts vastgelegd welke examencommissie bevoegd is voor de tentaminering van de minor.

2.7.3 De educatieve minoren behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

2.7.4 Bovenfacultaire onderwijseenheden in het kader van het Honours-onderwijs behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Honours Academy.

Artikel 2.8 **Examens van de opleiding**

- 2.8.1 In de opleiding kunnen de volgende examens/kan het volgende examen worden afgelegd:
- a. het bachelorexamen

Indien de opleiding een propedeutisch examen kent, dient dit examen met goed gevolg te zijn afgelegd alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden.

Artikel 2.9 **Onderwijstaal**

2.9.1 Met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁵ is/zijn de onderwijstaal/talen waarin het onderwijs wordt verzorgd Nederlands en Engels, en is de taal waarin de tentamens en examens worden afgenomen Nederlands en Engels. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstaal/talen binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.2.4. De faculteit publiceert in voorkomende gevallen voor Engelstalige opleidingen een Onderwijs- en Examenregeling in het Engels.

2.9.2 In afwijking van artikel 2.9.1 kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid⁶, in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

Artikel 2.10 **Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO⁷ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

⁵ [Gedragscode voertaal](#)

⁶ [Richtlijn taalbeleid](#)

⁷ De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.

Artikel 3.0 **Uitzonderingen vanwege corona maatregelen**

3.0.1 Indien ten gevolge van coronamaatregelen het niet mogelijk is om aan onderwijsseenheden deel te nemen of deze te verzorgen, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt op Brightspace door het daartoe bevoegde orgaan.

Artikel 3.1 **Verplichte onderwijsseenheden**

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijsseenheden met een totale studielast van 120 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijsseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijsseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijsseenheden kiest de student onderwijsseenheden met een totale studielast van 30 studiepunten uit de aangeboden onderwijsseenheden binnen de eigen opleiding/het eigen vakgebied. Van die 30 studiepunten kiest de student onderwijsseenheden met een totale studielast van ten minste 20 studiepunten uit de aangeboden specialisatiecursussen (zie bijlage 1). Aan het onderwijs voor deze specialisatiecursussen kan eerst worden deelgenomen nadat aan de ingangseisen zoals geformuleerd in hoofdstuk 4 is voldaan.

3.1.3 In de Studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau⁸, de inhoud, de tentaminering en de onderwijsvorm van de onderwijsseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

3.2.1 Naast de in 3.1.1 en 3.1.2 genoemde onderwijsseenheden geeft de opleiding studenten een vrije keuzeruimte van 30 studiepunten (maximaal 30 en minimaal 15 studiepunten in totaal).

3.2.2 De student is verplicht zich voor de minor van keuze aan te melden volgens de Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel, te vinden op de website Universiteit Leiden.

3.2.3 De keuze van de onderwijsseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket. Deze goedkeuring is niet vereist voor erkende minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten van de Universiteit Leiden en voor de door de betrokken instellingen erkende minoren van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

3.2.4 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijsseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijsseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel hoger onderwijs in aanmerking.

3.2.5 Onderwijsseenheden waaraan de student deelneemt in het kader van het Honours College kunnen niet gebruikt worden voor de vrije keuzeruimte.

3.2.6 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijsseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft deze examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat

⁸ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

programma wordt geacht te behoren⁹. Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

3.2.7 In afwijking van het gestelde in 3.2.3 kunnen de volgende minoren van de Universiteit Leiden, van de TU Delft of van de Erasmus Universiteit Rotterdam niet worden gekozen omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding:

- Mind and Brain
- Dynamiek van groepen en besluitvorming
- Psychologie van gezondheid en ziekte
- Psychology: a comprehensive introduction

Bij de onderstaande minor heeft een cursus te veel overlap met verplichte onderwijseenheden van de opleiding. Deze cursus wordt niet meegerekend.

- De cursus 'Statistiek voor taalkundig onderzoek' van de minor Tweedetaalverwerving

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in de Studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelname aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen) van het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In de Studiegids staan omvang en studielast van het eindwerkstuk/scriptie/afstudeerverslag /eindwerk van een opleiding beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk /scriptie/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding moet voldoen.

Artikel 3.4 **Deelname aan onderwijseenheden en tentamens** ¹⁰

Artikel 3.4.1 Deelname aan onderwijseenheden:

3.4.1.1 De student dient zich in te schrijven voor de onderwijseenheid volgens het geldende inschrijfprotocol. Inschrijven kan tot uiterlijk veertien kalenderdagen voor aanvang, zoals is bepaald in de Studiegids, van de onderwijseenheid.

⁹ Overeenkomstig artikel 7.3h van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

¹⁰ Indien het nieuwe inschrijvingsstelsel gereed is op 1 september 2022 vervallen onderstaande artikelen:

3.4.1 Voor deelname aan een tentamen dient de student zich uiterlijk tien dagen voor datum waarop het tentamen wordt afgenomen volgens de daarvoor geldende procedure in te schrijven.

3.4.2 Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is bij tijdige inschrijving plaatsing bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding gegarandeerd. Aan bepaalde onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaande onderwijseenheid met goed gevolg is deelgenomen. In de Studiegids is aangegeven voor welke onderwijseenheden deze voorwaarde geldt.

3.4.1.2 In geval van een onderwijseenheid met een beperkt aantal deelnemers, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte curriculum van de opleiding.

3.4.1.3 In afwijking van artikel 3.4.1.1 geldt voor bepaalde onderwijseenheden met goedkeuring van het faculteitsbestuur een andere inschrijftermijn. De desbetreffende onderwijseenheid en de bijbehorende inschrijftermijn staat in de Studiegids.

3.4.1.4 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de opgesomde omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van artikel 3.4.1.1 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.4.2 Deelname aan tentamens:

3.4.2.1 Met de inschrijving voor de onderwijseenheid meldt de student zich tegelijkertijd aan voor het bijbehorende tentamen.

3.4.2.2 De student, die zich niet inschrijft voor de onderwijseenheid, kan zich voor alleen een tentamen of alleen een deeltentamen inschrijven. Voor deelname aan een tentamen of aan een deeltentamen is bevestiging van de inschrijving noodzakelijk.

3.4.2.3 Om deel te kunnen nemen aan het tentamen dient de student zijn deelname te bevestigen. De student kan alleen een tentamen afleggen na bevestiging van zijn deelname.

3.4.2.4 De student ontvangt tijdig een notificatie waarin gevraagd wordt de deelname te bevestigen óf af te wijzen. Bevestiging van deelname aan een tentamen kan tot tien kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt.

3.4.2.5 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven volgens het geldende inschrijfprotocol kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt.

3.4.2.6 Voor de situatie als bedoeld in artikel 4.6.2 geldt een afwijkende termijn; de student kan zich tot vijf kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt inschrijven.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges en onderwijsgerelateerde gesprekken, waaronder de nabesprekingen van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.0 Uitzonderingen vanwege coronamaatregelen

4.0.1 Indien ten gevolge van coronamaatregelen het niet mogelijk is om tentamens en examens aan te bieden in de vorm en op het moment, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt op Brightspace door het daartoe bevoegde orgaan.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijsenheden die in dat jaar worden aangeboden. Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing.

4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand¹¹.

4.1.3 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelname aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.4 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1., met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om in de herkansing het vak alsnog met een voldoende af te sluiten door een tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de Studiegids.

4.1.5 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de Studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.6 Deelname aan een tweede tentamengelegenheid kan door regels van de examencommissie aan voorwaarden verbonden zijn. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en Richtlijnen van de examencommissie.

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1, een extra tentamengelegenheid toestaan.

4.1.8 Gedurende een bacheloropleiding heeft een student eenmaal de gelegenheid een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd, opnieuw af te leggen, onverminderd het bepaalde in artikel 4.1.1 en behoudens de bevoegdheid van de examencommissie hiervan - in uitzonderlijke, individuele gevallen op verzoek van de student - af te wijken. Hiervoor geldt dat een voldoende resultaat alleen opnieuw kan worden afgelegd in hetzelfde studiejaar waarin dit resultaat is behaald. Bij deze eenmalige

¹¹ Indien het Protocol Surveillance op Afstand niet gereed is per 1 september 2022 blijft de tekst van het artikel gelden zoals dit luidde in de model OER 2021-2022, te weten: 4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand wordt dit uiterlijk tien dagen van tevoren bekend gemaakt aan de student.

herkansing geldt het hoogst behaalde resultaat.

Het in de eerste volzin bedoelde tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Inschrijving hiervoor verloopt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3.4.1.1 en 3.4.2.2.

4.1.9 Van de mogelijkheid in artikel 4.1.8 tot het opnieuw afleggen is uitgesloten:

- een mondeling tentamen;
- een praktische oefening;
- een minor of onderdelen daarvan, volgens het erkende minoraanbod zoals opgenomen in de Studiegids;
- een met goed gevolg afgelegd tentamen bij een andere instelling dan de Universiteit Leiden.

4.1.10 Wanneer een onderwijseenheid deel uitmaakt van meerdere opleidingen heeft de student eenmaal de gelegenheid het betreffende voldoende resultaat voor het bij die onderwijseenheid behorende tentamen opnieuw af te leggen.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De verplichte volgorde van tentamens is vermeld in de Studiegids. Aan tentamens waarvoor een verplichte volgorde geldt, kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd.

4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

4.3.1 In de Studiegids staat vermeld of het tentamen, dan wel de deeltentamens, van een onderwijseenheid schriftelijk, digitaal of mondeling, of een combinatie hiervan, dan wel op een andere wijze wordt afgelegd.

4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie'.

4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking¹², deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4 In bijzondere gevallen kan de examencommissie op verzoek van de student, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de Studiegids is vastgelegd.

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in de voor deze opleiding in de Onderwijs- en Examenregeling vastgelegde onderwijsta(a)l(en). De examencommissie kan toestaan dat, op verzoek van de student, de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.

¹²[Protocol studeren met een functiebeperking](#)

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bedenkingen heeft.

Artikel 4.5 **Regels en Richtlijnen examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in geval van fraude kan nemen.

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examineratoren is gewaarborgd.

Artikel 4.6 **Oordeel**

4.6.1 De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt, binnen dezelfde 15 werkdagen, bekend gemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire studievoortgangssysteem. De student krijgt hierover een bericht via het universitair studievoortgangssysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend. Bij overschrijding van deze termijn kan het desbetreffende tentamen worden verplaatst.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijnen van vijftien respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend wordt gemaakt.

4.6.4 De uitslag van het tentamen (eindcijfer; niet zijnde een deeltentamen) wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal (alleen 0,5), tussen 1,0 tot 10,0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0. Een deeltentamen wordt uitgedrukt in een cijfer met maximaal één decimaal.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 [of voor het LUC: C-] of hoger is.

4.6.6 N.v.t.

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzage-recht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie kan regels opstellen waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet

ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel 4.7 **Geldigheidsduur tentamens**

4.7.1 Het faculteitsbestuur kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.7.3 De in de op grond van 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

Artikel 4.8 **Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Binnen de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 In de Studiegids of de digitale onderwijsleeromgeving wordt bekend gemaakt op welke wijze en op welk tijdstip de inzage en de nabespreking van het tentamen plaatsvinden.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.

4.8.5 De inzage en nabespreking geschieden op een door de examinator te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 **Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelname aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijsseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel

- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijsseenheid, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijsseenheid of welke onderwijsseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijsseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding dan wel de afstudeerrichting is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de desbetreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen.

4.10.6 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en/of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat, inclusief de grading table die van toepassing is voor de opleiding. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 **Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging of Science.

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 **Judicia**

4.12.1 Aan de uitslag van een examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het *judicium* is het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers van alle tentamens die tot het examen behoren met uitzondering van die tentamens waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Onderwijseenheden die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd dienen te zijn goedgekeurd door de examencommissie.

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'cum laude' vermeld indien voor voltijdopleidingen voldaan is aan de volgende eisen:

voor het bachelorexamen:

- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 8,0 of hoger;
- voor het eindwerk van een bacheloropleiding is minimaal een 8,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen vier studiejaar behaald.
- geen van de (deel) examens of praktische oefeningen is meer dan eenmaal afgelegd. Uitzonderd 1 herkansing op basis van artikel 4.1.8.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen naar rato van het aantal studiejaar voor deze opleiding vast.

- voor deeltijdstudenten: het bachelorexamen is binnen zes studiejaar behaald

4.12.5 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voor voltijdopleidingen voldaan is aan de volgende eisen:

voor het bachelorexamen:

- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 9,0 of hoger;
- voor het eindwerk van een bacheloropleiding is minimaal een 9,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen drie studiejaar behaald.
- geen van de (deel) examens of praktische oefeningen is meer dan eenmaal afgelegd. Uitzonderd 1 herkansing op basis van artikel 4.1.8.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen naar rato van het aantal studiejaar voor deze opleiding vast.

- voor deeltijdstudenten: het bachelorexamen is binnen vijf studiejaar behaald

4.12.6 De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat te verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die hij/zij geleverd heeft in het eindwerkstuk of scriptie of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel, als omschreven in de Regels en Richtlijnen, is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend, tenzij de examencommissie anders beslist.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding voor studiejaar 2023-2024

Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24 en 7.25 van de wet, met dien verstande dat voor het LUC en voor opleidingen met een numerus fixus de selectiecriteria – en procedure van kracht zijn zoals opgenomen in artikel 5.3.2 en 5.3.3.

5.1.2 Niet van toepassing

5.1.3 Het College van Bestuur kan de inschrijving in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

5.1.4 [Van toepassing op bacheloropleidingen met een numerus fixus] Indien het College van Bestuur op grond van artikel 7.53 van de wet voor de opleiding een beperking eerste inschrijving heeft vastgesteld, is de in artikel 5.3.2 en 5.3.3 beschreven procedure van toepassing.

Artikel 5.2 Toelating

5.2.1 Toelating met hbo-propedeuse en graad Associate degree

Op grond van artikel 7.28, lid 1a van de wet wordt van de bezitter van een graad Associate degree of van de bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een hogeschool het volgende vereist:

a. de student moet aantonen dat hij beschikt over kennis, inzicht en vaardigheden om de bacheloropleiding met goed gevolg af te ronden. Dit kan worden aangetoond door:

- Wiskunde op vwo-niveau, of een voldoende hebben behaald op een vak Wiskunde op het havodiploma, of de interne toets Wiskunde van het Instituut Psychologie.
- Engels op vwo-niveau. Voor het Nederlandstalige programma is een voldoende voor het vak Engels op het havodiploma voldoende. Voor het Engelstalige programma (of bij een onvoldoende voor het vak Engels op HAVO niveau) moet er een Engelse toets worden gedaan: IELTS 6.0 of equivalent¹³, deze test mag niet ouder zijn dan 2 jaar.

5.2.2 Gelijkwaardige vooropleiding

Degene die niet in het bezit is van een VWO-diploma, behaald na 2007, kan

- krachtens de wet worden ingeschreven op grond van een ander diploma (artikel 7.28 van de wet), mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.
- met een VWO-diploma oude stijl worden ingeschreven, mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.

Indien niet is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen zal een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.2.3.1 op het niveau van het VWO-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.

5.2.3 Nadere vooropleidingseisen en deficiënties

¹³ [Taaleisen bacheloropleidingen – equivalente scores](#)

5.2.3.1 Niet van toepassing

5.2.4 **Nederlandse taal en Engelse taal**

5.2.4.1 (alleen van toepassing voor de Nederlandstalige bachelor) Studenten voor wie het Nederlands niet de moedertaal is kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het examen TUL-gevorderd, georganiseerd door de Universiteit Leiden. Met het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam kan eveneens worden voldaan aan de eis. Aan de eis TUL-halfgevorderd kan eveneens worden voldaan met het Staatsexamen Nt2 Programma II. Een diploma van de Internationale School dan wel vergelijkbare in Nederland verzorgde internationale opleidingen wordt beschouwd als een buiten Nederland afgegeven diploma.

Houders van een Internationaal Baccalaureate (IB) Diploma met Nederlands A of met Nederlands B HL zijn uitgezonderd van de Nederlandse taaleis.

5.2.4.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.2.4.1 bedoelde examen.

5.2.4.3 (alleen van toepassing voor de Engelstalige bachelor) Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over één van de volgende diploma's:

- Een diploma van een in het Engels onderwezen International Baccalaureaat (of een IB diploma met "English A");
- Een diploma middelbaar (of hoger) onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Duitsland, Ierland, Malta, Nieuw Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten of Zuid-Afrika.

5.2.4.4 (alleen van toepassing voor de Engelstalige bachelor) Bezitters van een Nederlands diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over een VWO-diploma.

5.2.4.5 (alleen van toepassing voor de Engelstalige bachelor) Indien de student niet voldoet aan de vereisten onder 5.2.4.3 kan minimaal één van de volgende taaleisen worden gesteld:

- IELTS 6.0;
- Toefl (internet based) 80.

Bij de aanmelding voor de opleiding mag de toets niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

Artikel 5.2.5 **Colloquium Doctum**

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het door de opleiding nader te bepalen niveau:

Vak	Niveau
Engels	vwo deelcertificaat Engels.
Wiskunde	vwo deelcertificaat Wiskunde A of de interne toets Wiskunde van het Instituut Psychologie
Biologie	vwo deelcertificaat Biologie

Artikel 5.3 **Selectie voor de opleiding**

5.3.1 **Bewijs van toelating**

Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt indien de student voldoet aan de selectiecriteria zoals vastgelegd in artikel 5.3.2 voor zover het vastgestelde aantal ten hoogste voor de opleiding in te schrijven personen niet wordt overschreden.

5.3.2 **Selectiecriteria**

De gehanteerde selectiecriteria zijn:

Bij een aantal toelaatbare kandidaten hoger dan de numerus fixus zal een selectieprocedure van start gaan. De gehanteerde selectiecriteria zijn:

- de resultaten van de kandidaten in de vooropleiding
- de resultaten van de online module bestaand uit 3 onderdelen; Inleiding in de psychologie, Methoden en Technieken en Studieloopbaanperspectieven.

De selectiecriteria staan uitgebreid beschreven in het Reglement selectie bachelor psychologie 2023-2024.

5.3.3 **Selectieprocedure**

De selectieprocedure is als volgt: De kandidaten dienen bij de aanmelding hun reeds behaalde resultaten te uploaden. Bij een aantal toelaatbare kandidaten hoger dan de numerus fixus, ontvangen kandidaten een uitnodiging voor de online module. De selectiecommissie is gemandateerd om de selectie te begeleiden en de rangorde vast te stellen. Kandidaten worden vanuit Studielink op de hoogte gesteld van de uitkomst van het selectieproces.

De selectieprocedure staat uitgebreid beschreven in het Reglement selectie bachelor psychologie 2023-2024.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 **Studievoortgangadministratie**

6.1.1 Het faculteitsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment zijn studieresultaten inzien in het studievoortgangssysteem.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student jaarlijks een studieplan in te dienen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extracurriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 **Introductie en begeleiding**

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang, zoals vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden.¹⁴

¹⁴ [Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden](#)

Artikel 6.3 **Studieadvies**

6.3.1 In zijn eerste jaar van inschrijving krijgt elke student advies over de voortzetting van zijn opleiding. De examencommissie is door het faculteitsbestuur gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. Voor informatie over de eisen, het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar en naar 6.3.2.

6.3.2 Voor de opleiding gelden de volgende aanvullende eisen ten aanzien van te behalen onderdelen voor het bindend studieadvies, genoemd in 6.3.1. Indien een student niet één van de cursussen Inleiding in de Methodes en Technieken, Toetsende Statistiek of Experimenteel en Correlationeel Onderzoek met een voldoende afrondt, ontvangt hij een bindend negatief advies.

6.3.3 Een bindend negatief advies waaraan een afwijzing is verbonden geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student ingeschreven staat. Het bindend studieadvies geldt tevens voor die bacheloropleiding waarmee de bacheloropleiding de propedeutische fase gemeen heeft.

6.3.4 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 **Begeleiding van het scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding**

6.4.1 De student volgt een vastgestelde planning voor de scriptie /het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding zoals bedoeld in artikel 3.3. 2.. Deze planning is afgeleid van de studielast die voor deze onderwijseenheid in de Studiegids is vastgelegd.

6.4.2 In de planning bedoeld in 6.4.1 is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

Artikel 6.5 **Topsport**

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.6 **Handicap of chronische ziekte**

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen.¹⁵ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele

¹⁵ <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/protocol-studeren-met-een-functiebeperking>

functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Artikel 6.7 **Buitenlands verblijf en stage**

Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of een goedgekeurde stage aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt een regeling getroffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Hoofdstuk 7 **Evaluatie van het onderwijs**

Artikel 7.1 **Evaluatie van het onderwijs**

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- De cursussen kunnen jaarlijks op verschillende manieren worden geëvalueerd, met standaardvragenlijsten en/of kwalitatieve instrumenten, tijdens en/of aan het eind van de cursus bij de eindtoets of de laatste bijeenkomst. De resultaten van de gestandaardiseerde evaluatie worden besproken in de Bachelor Opleidingscommissie. De Bachelor Opleidingscommissie geeft advies aan het opleidingsbestuur over eventuele maatregelen om de kwaliteit te bevorderen.
- Het programma wordt jaarlijks geëvalueerd door een standaardvragenlijst voor te leggen aan de studenten in het derde jaar van de opleiding, eventueel aangevuld met kwalitatieve instrumenten. De resultaten worden besproken in het overleg van de opleidingsdirecteuren met het faculteitsbestuur en in de Bachelor Opleidingscommissie. Het opleidingsbestuur neemt zo nodig maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

Het opleidingsbestuur/de opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie.

Hoofdstuk 8 **Slotbepalingen**

Artikel 8.1 **Wijziging**

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad of de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 **Bekendmaking**

Het faculteitsbestuur dan wel opleidingsbestuur draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken via de universitaire website.

Artikel 8.3 **Geldigheidsduur**

De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.

Artikel 8.4 **Inwerkingtreding**

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2022.

Bijlage 1. De cursussen van de Bacheloropleiding Psychologie

Voor de studieonderdelen met de vermelding praktische oefening kan een aanwezigheidsverplichting gelden. Dit staat vermeld in de cursusbeschrijving van het studieonderdeel in de Studiegids. De beoordeling van deze onderdelen bestaat uit het met goed gevolg afronden van de praktische oefeningen, de praktische of werkgroepopdrachten, gevoegd bij het met goed gevolg voltooien van de scriptie resp. het afleggen van het tentamen. Tijdens de hoorcolleges kan informatie worden gegeven die getoetst wordt in het tentamen. Indien dit het geval is, wordt dit in de Studiegids vermeld. De toetsvormen staan eveneens beschreven in de Studiegids.

Art. 1. De propedeutische fase omvat de volgende onderdelen, in totaal 60 studiepunten (EC):

Cursussen	Niveau	Prakt. Oef.	Studiepunten
Tutoraat academische vaardigheden, incl. 8 proefpersoonuren	100	Ja	5
Inleiding in de Psychologie	100	Ja	5
Geschiedenis van de Psychologie	100	Ja	5
Psychologie en Wetenschap	100	Ja	5
Inleiding in de Methodologie en Statistiek	100	Ja	5
Toetsende Statistiek	100	Ja	5
Experimenteel en Correlationeel Onderzoek	200	Ja	5
Sociale en Organisationspsychologie	200	Ja	5
Cognitieve Psychologie	200	Ja	5
Bio- en Neuropsychologie	200	Ja	5
Persoonlijheids-, Klinische - en Gezondheidspsychologie	200	Ja	5
Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie	200	Ja	5

Art. 2a. De postpropedeutische fase

De postpropedeutische fase omvat de volgende verplichte onderdelen, in totaal 60 studiepunten.

Cursussen	Niveau	Prakt. Oef.	Studiepunten
Perspectief op Carrièreplanning (POCP)	200	Ja	5
Psychometrie	200	Ja	5
Psychodiagnostiek	200	Ja	5
Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden	200	Ja	5
Multivariate data-analyse	300	Ja	5

Onderwijs- en examenregeling Bacheloropleiding *Psychologie* 2022-2023

Stress, Gezondheid en Ziekte	300	Ja	5
Ontwikkelingspsychopathologie	300	Ja	5
Groepsdynamica	300	Ja	5
Bewustzijn	300	Ja	5
Bachelorproject	400	Ja	15

Art. 2b. De student volgt binnen de opleiding Psychologie tenminste 30 studiepunten aan onderstaande psychologiecursussen waarvan ten minste 20 studiepunten aan specialisatiecursussen, eventueel aangevuld met keuzevakken van psychologie (artikel 3.1.2). Let op, de sectie Methodologie en Statistiek biedt twee specialisatiecursussen van elk 5 studiepunten aan (Casual Inference en Good Research Practices). Deze twee cursussen vormen vanaf het academische jaar 2020-2021 samen een ingangsvoorwaarde voor de masterspecialisatie Methodology and Statistics in Psychology. De cursussen hebben Engelstalige hoorcolleges en werkgroepen in het Engels en/of Nederlands. De opleiding biedt de volgende cursussen aan:

Specialisatiecursussen	Niveau	Prakt. Oef.	Studiepunten
Applied Cognitive Psychology (ACP)	400	Ja	10
Clinical Child and Adolescent Psychology (CCAP)	400	Ja	10
Clinical Neuropsychology (CNP)	400	Ja	10
Clinical Psychology (CP)	400	Ja	10
Cognitive Neuroscience (CN)	400	Ja	10
Economic and Consumer Psychology (ECP)	400	Ja	10
Health and Medical Psychology (HMP)	400	Ja	10
School Psychology (SP)	400	Ja	10
Social Psychology in Organisations (SPO)	400	Ja	10
Causal Inference (CI)	400	Ja	5
Good Research Practices (GRP)	400	Ja	5

Art. 2c. De in artikel 3.2.1 genoemde keuzevakruimte van 30 studiepunten kan besteed worden aan vakken die de opleiding zelf aanbiedt of aan vakken die bij een andere wetenschappelijke opleiding aangeboden worden, na toestemming van de examencommissie. Keuzevakken kunnen het niveau hebben van 100, 200, 300 of 400. Studenten dienen van de 30 studiepunten aan keuzevakken ten minste 5 van deze studiepunten van ten minste niveau 300 te behalen. De keuzevakken van het Instituut Psychologie worden in het Engels gegeven.

Keuzevakken van Psychologie	Niveau	Prakt. Oef.	Studiepunten
Attention: Theory and Practice (ATP)	300		5

Onderwijs- en examenregeling Bacheloropleiding *Psychologie* 2022-2023

Cross-cultural Psychology of Health and Illness (CPHI)	300	5
Culture and Diversity at Work (CDW)	300	5
Emotion and Cognition (EC)	300	5
Artificial Intelligence (AI)	300	5
Psychological and Neurobiological Consequences of Child Abuse (PNCCA)	300	5
Psychology of Advertising (PoA)	300	5
Pharmacological and Biological Approaches to Clinical and Health Psychology (PBACHP)	300	5
Psychotherapy: Theory, Research & Practice (PTRP)	300	5
Sexology (S)	300	5
The Adolescent Brain (AB)	300	5

Bijlage 2. Minoren aangeboden door het Instituut Psychologie

Voor de minorstudenten geldt alleen de genoemde volgorde bepalingen, dus niet van bijlage 6.

De dynamiek van groepen en besluitvorming	EC	Blok	Niveau max. 25 deelnemers
1. Inleiding in de Psychologie	5	1	100
2. Groepsdynamica	5	2	300
3. Culture and Diversity at Work	5	3	300
4. Emotion and Cognition	5	3	300
5. Sociale en Organisationspsychologie	5	3	200
6. Psychologie en Wetenschap	5	4	300

Onderdelen 4 en 6 pas na afronding 1 en 2

Psychologie van gezondheid en ziekte	EC	Blok	Niveau max. 25 deelnemers
1. Inleiding in de Psychologie	5	1	100
2. Stress, Gezondheid en Ziekte	5	1	300
3. Pers., Klinische en Gezondheidspsychologie	5	2	200
4. Psychological and Neurobiological Consequences of Child Abuse	5	2	300
5. Sexology	5	3	300
6. Adolescent Brain	5	4	300

Onderdelen 4, 5 en 6 pas na afronding 1 en 2

Mind and Brain	EC	Blok	Niveau max. 25 deelnemers
1. Inleiding in de Psychologie	5	1	100
2. Consciousness	5	2	300
3. Artificial Intelligence	5	2	300
4. Emotion and Cognition	5	3	300
5. Attention: Theory and Practice	5	3	300
6. Cognitieve Psychologie	5	4	200

Onderdelen 4 en 5 pas na afronding 1 en 2.

Psychology, a comprehensive introduction	EC	Blok	Niveau max. 25 deelnemers
1. Introduction to Psychology	5	1	100
2. Personality, Clinical and Health Psychology	5	2	200
3. Developmental and Educational Psychology	5	3	200
4. Social and Organisational Psychology	5	3	200
5. Cognitive Psychology	5	4	200
6. Psychology and Science	5	4	300

Onderdeel 6 pas na afronding 1 en 2.

Bijlage 3. Cursussen aangeboden door het Instituut Psychologie in het kader van een interdisciplinaire minor of bij andere opleidingen

Interdisciplinaire minor Brain and Cognition

Titel	Niveau	Studiepunten
Perception, Attention and Decision Making	300	5
Neurochemistry	300	5
Minor Project Brain and Cognition	300	5

Interdisciplinaire minor Kindermishandeling en Verwaarlozing

Titel	Niveau	Studiepunten
Psychological and Neurobiological Consequences of Child Abuse	300	5

Liberal Arts and Sciences: Global Challenges (LUC)

Titel	Niveau	Studiepunten
Introduction to Psychology	100	5
Social Psychology	200	5
Psychology of Stress and Health	200	5
Cooperation, Conflict and Negotiation	300	5
Applied Developmental Psychopathology	300	5
Cognitive Psychology: Rationality and Emotions in Human Decision Making	300	5
Mental Health and Illness	300	5

Urban Studies

Titel	Niveau	Studiepunten
Determinants of Human Behaviour	200	5
Inferential Statistics	200	5
Healthy City Elective: Population Health Management and Health Behaviour Change	200	10
Sustainable City Lectures	100	5
Thesis Seminar & Thesis Healthy City	400	15

Artificial Intelligence

Titel	Niveau	Studiepunten
Introduction to Behavioural Data Science	200	6
Introduction to Cognitive Science	200	6
Cognitive Robotics	200	6
Cognititve Neuroscience for AI	200	6
Cognititve Modelling	300	6

NB De cursussen aangeboden door het Instituut Psychologie voor de opleidingen Liberal Arts and Sciences: Global Challenges (LUC), Urban Studies en Artificial Intelligence vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het Instituut Psychologie.

Bijlage 4: Premastercursus

Het Instituut Psychologie verzorgt het onderwijsonderdeel Preparatory Statistics. Dit onderwijsonderdeel maakt geen deel uit van de reguliere bacheloropleiding.

Titel	Niveau	Studiepunten
Preparatory Statistics	300	5

Bijlage 5: Overgangsbepalingen

Deeltijdopleiding

Per 1 september 2019 zal de instroom in de deeltijdopleiding psychologie worden stopgezet.

Deeltijdstudenten die in het studiejaar 2018-2019 of eerder met de opleiding zijn gestart, kunnen de opleiding in deeltijd afronden.

Bijlage 6. Volgorde van de tentamens

Voor studenten die ingeschreven staan bij de Bacheloropleiding psychologie geldt de regel in artikel 3.2.1 dat men kan deelnemen aan keuzevakken na het afronden van de propedeutische fase. Voor studenten van andere opleidingen geldt dat aan onderwijs van onderstaande vakken niet mag worden deelgenomen alvorens de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden (zoals vermeld) of vergelijkbare vakken met goed gevolg zijn afgelegd:

- The Adolescent Brain: na het behalen van Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie.
- Attention: Theory and Practice: na het behalen van Cognitieve Psychologie.
- Pharmacological and Biological Approaches to Clinical and Health Psychology: na het behalen van Persoonlijkheids, Klinische en Gezondheidspsychologie (PKG).
- Culture and Diversity at Work: na het behalen van Sociale en Organisatiepsychologie.
- Emotion and Cognition: na het behalen van Cognitieve Psychologie.
- Artificial Intelligence: na het behalen van Inleiding in de Psychologie en Cognitieve Psychologie óf Consciousness.
- Psychological and Neurobiological Consequences of Child Abuse: na het afronden van de propedeutische fase.
- Psychotherapy: Theory, Research and Practice: na het behalen van PKG.
- Psychology of Advertising: na het behalen van Sociale en Organisatiepsychologie.
- Psychometrie: na het behalen van één van de M&S vakken uit de propedeuse.
- Sexology: na het behalen van PKG.

Voor deze vakken in het tweede en derde jaar geldt dat aan onderwijs van onderstaande vakken niet mag worden deelgenomen alvorens de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden (zoals vermeld) met goed gevolg zijn afgelegd.

- Bachelorproject: na het afronden van de propedeutische fase en het behalen van Multivariate Data-analyse.
- Multivariate Data-analyse: na het behalen van Inleiding in de Methodologie en Statistiek en Toetsende Statistiek.

Aan de specialisatiecursussen kan pas worden deelgenomen nadat de propedeutische fase is afgerond:

- Applied Cognitive Psychology
- Cognitive Neuroscience
- Health and Medical Psychology
- Clinical Neuropsychology
- Clinical Psychology
- Clinical Child and Adolescent Psychology
- School Psychology
- Economic and Consumer Psychology
- Social Psychology in Organisations
- Causal Inference (5 EC)
- Good Research Practices (5 EC)